

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΓΓΚΟΥ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΕΡΓΑΜΟΥ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ (ΖΗΖΙΟΥΛΑ)

Πανιερώτατε Ἐκπρόσωπε τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου,
 Πανιερώτατε Ἐκπρόσωπε τῆς Α.Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος,
 Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς,
 Κύριε Πρόεδρε τῆς Ἀκαδημίας,
 Κύριοι Ἀκαδημαῖκοί,
 Κυρίες καὶ Κύριοι,

Ἐὰν ἡ ἐκπροσώπηση τῆς Θεολογίας στὸ ἀνώτατο αὐτὸ Πνευματικὸ Ἰδρυμα τῆς χώρας μας διὰ τακτικῶν μελῶν ὑποδηλώνει τὴν πρωταρχικὴ σημασία, τὴν ὁποία ἔχει ἡ Θεολογία στὴν διατήρηση τῆς ἰσορροπίας μεταξὺ τῶν διαφόρων πνευματικῶν ρευμάτων τῆς χώρας καὶ ἀποσκοπεῖ στὴν καλλιέργεια τοῦ μεταξὺ θρησκείας, ἐπιστήμης καὶ τέχνης στενοῦ δεσμοῦ, ἡ ἐκλογή ἀντεπιστελλόντων μελῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀπὸ τὸν χῶρον τῆς Θεολογίας διατρανώνει τὸν οἰκουμενικὸν καὶ διεθνῆ χαρακτῆρα, τόσον τῆς ἰδίας τῆς Ἀκαδημίας, ὅσον καὶ τῆς ἐκπροσωπούμενης στοὺς κόλπους τῆς ἱεραῆς ἐπιστήμης τῆς Θεολογίας. Ὁ οἰκουμενικὸς αὐτὸς χαρακτῆρ τῆς Θεολογίας ἐκφράζεται ποικιλοτρόπως διὰ τῆς καλλιέργειας καὶ προβολῆς τῆς ἀνὰ τὴν οἰκουμένην, ἀποκτᾷ ὅμως ὅλως ἰδιαιτέραν σημασίαν γιὰ τὸν ἑλληνισμό, ὅταν ἐκφράζεται καὶ προβάλλεται διὰ τῆς κατ' ἐξοχὴν πνευματικῆς τροφοῦ τοῦ Γένους, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μας.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν εἶναι σήμερα ἰδιαιτέρως εὐτυχής, διότι ὑποδέχεται ἐπισήμως ὡς ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς ἑνα διακεκριμένον θεολόγον, ὁ ὁποῖος εἶναι συγχρόνως καὶ ἐξέχων ἱεράρχης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, θεωρεῖ δὲ ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ του ἐκπληροῦται ὡς ἄριστα ὁ οἰκουμενικὸς χαρακτῆρ τῆς Ἀκαδημίας στὸν χῶρον τῆς Θεολογίας.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γέρων Ἐφέσου κ. Χρυσόστομος Κωνσταντινίδης, τὸν ὁποῖον ὑποδεχόμεθα σήμερα ὡς ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς Ἀκαδημίας, συνδυάζει λαμπρὰν θεολογικὴν καὶ εὐρυτέραν παιδείαν μὲ πλουσίαν ἐκκλησιαστικὴν διακονίαν, ἀμφοτέρω ἀνεγνωρισμένα εὐρύτατα διεθνῶς.

Γεννήθηκε στὴν Χρυσούπολη τῆς Χαλκηδόνος, κοντὰ στὴν Βασιλίδα τῶν πόλεων, καὶ ζυμώθηκε ὅσον ὀλίγοι μὲ τὴν μεγάλην πνευματικὴν παράδοσιν τοῦ Φαναρίου, τῆς ὁποίας κατέστη αὐθεντικὸς ἐκφραστῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν μας. Τὴν ἐγκύκλιο παιδείαν του πῆρε στὴν ἀστικὴ Σχολὴ τῆς γενετείρας του καὶ στὴ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ, διὰ νὰ ὀδηγηθεῖ στὴ συνέχεια στὴν Ἱερά Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλ-

κης, από την οποία ἀριστοῦχος ἀπεφοίτησε τὸ 1941 μὲ τὴν ὑποβολὴ τῆς ἐναυσίμου διατριβῆς ὑπὸ τὸν τίτλον «Αἱ πρὸς τὸν Ἀβραάμ Ἐπαγγελίαι καὶ ἡ Δικαίωσις τῶν Πιστῶν». Μετὰ τὴν χειροτονίαν του εἰς διάκονον παρηκολούθησεν ἀνώτερες σπουδές, ἀρχικὰ στὸ Ἰνστιτοῦτο Ἀνατολικῶν Σπουδῶν τῆς Ρώμης, ὅπου ἐσπούδασε Συστηματικὴ Θεολογία, καὶ κατόπιν στὸ Ἰνστιτοῦτο Ἀρχαιολογίας τῆς ἰδίας πόλεως, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀναγορεύθηκε διδάκτωρ «summa cum laude», ἀφοῦ ὑπέβαλε διατριβὴν μὲ τὸν τίτλον «Ἀνευρέσεις καὶ ἀνακομιδαὶ λειψάνων εἰς τοὺς ὀκτὼ πρώτους αἰῶνας». Στὴ συνέχεια ἐσπούδασε Δογματικὴ Θεολογία στὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Στρασβούργου, τοῦ ὁποῖου ἐπίσης ἀνηγορεύθη διδάκτωρ «μετὰ μνείας λίαν ἐξαιρετικῆς», μετὰ τὴν ὑποβολὴ διατριβῆς, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ ἔννοια τοῦ ἱεροῦ εἰς τὰς πρωτοβυζαντινὰς καὶ δευτεροβυζαντινὰς πηγὰς».

Μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του στὴν Κωνσταντινούπολη διορίστηκε τακτικὸς Καθηγητῆς τῆς Δογματικῆς στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης, θέση τὴν ὁποία κατεῖχε μέχρι τῆς διακοπῆς τῆς λειτουργίας τῆς Σχολῆς αὐτῆς ὑπὸ τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως τὸ 1971. Παράλληλα πρὸς τὴν ἀκαδημαϊκὴν διδασκαλίαν του, ὁ Σεβασμιώτατος ὑπῆρξε διακεκριμένος Ἱεράρχης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἀρχικὰ ὡς Μητροπολίτης Μύρων (1961-1991) καὶ σήμερα ὡς Μητροπολίτης Γέρων Ἐφέσου, δηλαδὴ Πρῶτος τῆ τάξεως Ἱεράρχης τοῦ Θρόνου, μέλος δὲ τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἀδιακόπως ἀπὸ τὸ 1972.

Ἐπὶ τὴν διπλὴν ιδιότητα τοῦ Μητροπολίτου καὶ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ διδασκάλου, ὁ Σεβασμιώτατος ἔλαβε μέρος σὲ πλεῖστα διεθνῆ συνέδρια καὶ ὑπεύθυνες ἐκκλησιαστικὰς ἀποστολὰς, χειριζόμενος μέχρι σήμερα λεπτὰ καὶ καίρια ζητήματα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, κυρίως ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ Προέδρου τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Ζητημάτων, ἐπὶ τῶν Θεολογικῶν Μελετῶν κ.ἄ. Ἡ προσφορά του στὴν ἱερὴ ὑπόθεση τῆς προσεγγίσεως, καταλλαγῆς καὶ ἐνώσεως τῶν διηρημένων χριστιανῶν εἶναι ἀνεκτίμητη. Θὰ ἦτο ἀδύνατον μέσα εἰς τὰ στενὰ ὄρια τῆς παρουσιάσεως αὐτῆς νὰ μνημονευθοῦν ὅλες οἱ θέσεις καὶ ιδιότητες, ὑπὸ τίς ὁποῖες συμμετέχει στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνησιν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Ἀθηνᾶγορου μέχρι σήμερα. Ἀντιπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ Γενικὸς Γραμματεὺς τῶν Πανορθοδόξων Διασκέψεων, Πρόεδρος τῆς Διορθοδόξου Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Διαλόγου μετὰ τῶν ἀρχαίων Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν, Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Πίστεως καὶ Τάξεως, καθὼς καὶ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, Πρόεδρος τῶν Πανορθοδόξων Διασκέψεων διὰ τὴν Προπαρασκευὴν τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδοξίας, πάντα ταῦτα ἀποτελοῦν μερικὰς μόνον ἀπὸ τίς ιδιότητες ποὺ περιλαμβάνονται στὴν πλούσια καὶ

μακρά διεκκλησιαστική και διαχριστιανική δραστηριότητά του. Καθ' ὅλην αὐτήν τὴν μακρὰν διακονίαν του εἰς τὸν τομέα αὐτὸν ὁ Σεβασμιώτατος κατώρθωσε νὰ ἀποσπάσει τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὸν σεβασμὸ τῶν ἑτεροδόξων, τῶν ὁποίων τὴν θεολογία καὶ παράδοσιν γνωρίζει ὅσον ὀλίγοι, καὶ τοὺς ὁποίους προσεγγίζει μὲ πνεῦμα ἀγάπης καὶ διαλόγου, χωρὶς νὰ ἀφίσταται τῆς πιστότητος στὴν πίστη τῆς Ἐκκλησίας μας.

Στὸν καθαρῶς ἐπιστημονικὸ χῶρο ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἐφέσου εἶναι διεθνῶς ἀνεγνωρισμένος ὡς Συστηματικὸς θεολόγος. Ἐνδεικτικῶς ἀναφέρω ὅτι ἀνεκνήρυχθη ἐπίτιμος διδάκτωρ τῆς Θεολογίας ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξο Θεολογικὴ Ἀκαδημία τοῦ τότε (1979) Λένινγκραδ, τὸ Πανεπιστημιακὸν Θεολογικὸν Ἰνστιτούτον τοῦ Βουκουρεστίου (1981), τὶς Θεολογικὰς Σχολὰς τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν (1981) καὶ Θεσσαλονίκης (1984) καὶ τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τῆς Βοστώνης (1988), προσεκλήθη δὲ καὶ ἐδίδαξεν ὡς ἐπισκέπτῃς Καθηγητῆς στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἐπὶ τριετίαν (1989-1991). Εἶναι μέλος τῆς Ἑταιρείας Ἑλληνικῶν Βυζαντινῶν Σπουδῶν, ἐπίτιμος ἐταῖρος τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐπιστημονικῆς Ἑταιρείας, μέλος τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Ἰνστιτούτου Σωτηριολογικῶν Σπουδῶν τῶν Ἱεροσολύμων, τῆς Διεθνoῦς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Ἐπιστημῶν τῶν Παρισίων κ.ἄ.

Ὡς συγγραφεὺς εἶναι γνωστὸς διὰ τὰ πολυάριθμα δημοσιεύματά του, τὰ ὁποῖα ἐκτὸς τῆς Ἑλληνικῆς, ἀπαντοῦν καὶ σὲ πολλὰς ξένες γλῶσσες (Γαλλικὴ, Γερμανικὴ, Ἀγγλικὴ, Ἰταλικὴ κ.ἄ.), τόσον αὐτοτελεῶς ὅσον καὶ σὲ διεθνῆ περιοδικὰ καὶ συλλογικοὺς τόμους. Τὰ περισσότερα ἀπὸ αὐτὰ ἀναφέρονται στὴν δογματικὴ, εἰδικώτερα δὲ τὴν ἐκκλησιολογία, τὴ θρησκαιολογία καὶ τὴν Οἰκουμενικὴ Κίνησι. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μνημονευθεῖ ἐδῶ ὀλόκληρος ὁ μακρὸς κατάλογος τῶν δημοσιευμάτων αὐτῶν. Διακρίνομε μεταξὺ αὐτῶν ἐνδεικτικὰ τὰ ἑξῆς:

α) Τὴν μελέτην του στὸ περιοδικὸν *Θεολογία* μὲ τὸν τίτλον: «Ἐδίδασκειν ὁ Μέγας Ἀθανάσιος ὅτι ὁ Κύριος εἶχεν ἀνθρωπίνην ψυχὴν;», ἡ ὁποία ἀποτελεῖ σπουδαίαν ἱστορικοδογματικὴν πραγματείαν ἐπὶ ἑνὸς δυσκόλου θέματος (1954-1956).

β) Τὴν μακρὰν μελέτην του, ἐπίσης στὸ περιοδικὸν *Θεολογία*, μὲ τίτλον «Προσηλυτισμός, Οἰκουμενικὴ Κίνησις καὶ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία», ἡ ὁποία ἀναλύει σὲ βάθος τὸ σοβαρὸ πρόβλημα τοῦ Προσηλυτισμοῦ στὰ πλαίσια τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως τῶν ἡμερῶν μας (1957-1959).

γ) Τὴν πολὺ ἐνδιαφέρουσα καὶ πάντοτε σύγχρονη μελέτη του στὸ περιοδικὸν *Ὁρθοδοξία* μὲ τὸ θέμα: «Τεχνητὴ γονιμοποίησις καὶ Θεολογία» (1958-1959).

δ) Τὸ ἄρθρο του στὸ περιοδικὸν *Κληρονομία* (1970) μὲ θέμα: «Τὸ περὶ Θείας

Ἐποικαλύψεως Διάταγμα τῆς Β' Βατικανῆς Συνόδου κρινόμενον ἀπὸ Ὁρθοδόξου πλευρᾶς», τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ εἰς βάθος κριτικὴν ἐξέτασιν τῆς περὶ Θείας Ἀποκαλύψεως ἐπισήμου διδασκαλίας τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

ε) Τὴν μελέτην του: «Βασικά τινὰ περὶ Ἱερᾶς Παραδόσεως» στὸ περιοδικὸν *Θεολογία* (1978).

στ) Τὴν πραγματείαν του: «Πρωτεῖον, πρεσβεῖα τιμῆς καὶ εὐθύνῃ διακονίας εἰς τὸ σύστημα καὶ τὴν ζωὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας» στὴν *Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρίδα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης* (1981), ἡ ὁποία ἀσχολεῖται μὲ τὸ πλεόν, ἴσως, ἀκανθῶδες πρόβλημα στὶς σχέσεις Ὁρθοδόξιας καὶ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ.

ζ) Τὴν σπουδαίαν ἱστορικοδογματικὴν μελέτην του: «Αἱ ἱστορικοδογματικαὶ προϋποθέσεις τῆς οἰκουμενικότητος τῆς Ἀγίας Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου», εἰς τὸν συλλογικὸν Τόμον *Μνήμη Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου*, ἔκδ. Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ Πατριαρχικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν, 1983.

η) Τὴν ἐπίσης σημαντικὴν ἱστορικοδογματικὴν πραγματείαν του στὸ περιοδικὸν *Θεολογία* (1982): «Οἱ ὅροι 'οὐσία' καὶ 'ὑπόστασις' παρ' Ἀθανασίῳ τῷ Μεγάλῳ».

θ) Τὴν μελέτην του: «Ἡ αὐθεντία εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν», ἡ ὁποία δημοσιεύθηκε στὸν συλλογικὸν τόμον *Μνήμη Μητροπολίτου Ἰκονίου Ἰακώβου* (1984) καὶ μεταφράσθηκε στὴν Ἀγγλική, τὴ Γερμανικὴ καὶ τὴν Ἰταλική.

ι) Τὴν μελέτην του: «Τὰ κατὰ τὴν πρὸ τοῦ Σχίσματος περίοδον ἰσχύσαντα ἀπτά στοιχεῖα ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως», στὸ συλλογικὸν ἔργον *Ἀναφορὰ εἰς Μνήμην Μητροπολίτου Σάρδεων Μαξίμου*, 1989.

Τὰ δημοσιεύματα αὐτά, μαζὶ μὲ ἄλλα ἐνδιαφέροντα καὶ σημαντικά, ἀπετέλεσαν τὸ περιεχόμενον τεσσάρων καλαισθήτων τόμων μὲ τὸν τίτλον: *Ὁρθόδοξοι Κατόψεις*, οἱ ὁποῖοι ἐξεδόθησαν πρὸ ἐτῶν ἀπὸ τὸν ἐκδοτικὸν οἶκον «Τέρτιος» καὶ κοσμοῦν τὴν Ὁρθόδοξον Θεολογικὴν βιβλιογραφίαν.

Εἰς ὅλα αὐτὰ ἤλθε νὰ προστεθεῖ τὸ παρελθὸν ἔτος τὸ πλεόν πρόσφατον ἔργον τοῦ Σεβασμιωτάτου μὲ τὸν τίτλον: *Ἡ ἀναγνώριση τῶν Μυστηρίων τῶν Ἐτεροδόξων στὶς διαχρονικὰς σχέσεις Ὁρθοδοξίας καὶ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ* (ἔκδ. «Ἐπέκταση», 1995), τὸ ὁποῖο ἐξετάζει ἱστορικῶς καὶ δογματικῶς τὸ ἀκανθῶδες πρόβλημα τῆς ἀναγνώρισεως τῶν Μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας μεταξὺ Ρωμαιοκαθολικῶν καὶ Ὁρθοδόξων. Τὸ ἔργον αὐτὸ θὰ διαδραματίσει ἀσφαλῶς σπουδαῖον ρόλον εἰς τὴν πορείαν τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου μεταξὺ Ὁρθοδόξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν.

Λυπούμεθα διότι τὸ περιορισμένον τοῦ χρόνου δὲν ἐπιτρέπει νὰ ἀναφερθοῦμε ἐκτενέστερα στὸ συγγραφικὸν ἔργον τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἱεράρχου, τὸν ὁποῖον ὑπο-

δεχόμεθα σήμερα. Ὡς συνεργάτης του ἐν πολλοῖς, γνωρίζομε ὅτι, ἐκτὸς τοῦ φέροντος τὸ ὄνομά του συγγραφικοῦ ἔργου, πλεῖστα ὅσα ἄλλα κείμενα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀποτελοῦν ἔργον τοῦ καλάμου του, ἀξιωθέντα τῆς τιμῆς νὰ εἶναι ἤδη ἐπίσημα κείμενα τῆς Ἐκκλησίας.

Σεβασμιώτατε,

Πρὸ δέκα ἐτῶν ἡ ταπεινότης μου ἐλάμβανεν εἰς τὸν Πάνσεπτον Πατριαρχικὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐν Φαναρίῳ, παρουσία τοῦ ἀοιδίμου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Δημητρίου, τὴν ἀρχιερωσύνην διὰ τῶν τιμίων χειρῶν Σου. Σήμερα — ὅποια εὐλογία καὶ ὅποια συγκίνησις δι' ἐμέ! — ἡ ταπεινότης μου, ἐξ ὀνόματος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, Σε ὑποδέχεται εἰς τὸ Τέμενος αὐτὸ τοῦ Πνεύματος, καὶ παρουσιάζει εἰς τὴν ἐκλεκτὴν αὐτὴν ὁμήγυριν τὸ σεπτὸν πρόσωπον καὶ τὴν πολύτιμη προσφορὰ Σου. Ἡ Ἀκαδημία χαίρει, διότι ἡ Σεβασμιότης Σου ἀποτελεῖ πλέον ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς. Οἱ πολλοί, οἱ ἀναρίθμητοι θὰ ἔλεγα, μαθηταὶ Σου καυχῶνται διὰ τὸν διδάσκαλον. Οἱ κληρικοὶ καὶ ἡ ρωμαϊκὴ ὁμογένεια διὰ τὸν πνευματικὸν πατέρα. Οἱ καθηγηταὶ διὰ τὸν συνάδελφον. Οἱ ἀρχιερεῖς διὰ τὸν Γέροντα συνιεράρχην. Σὺν πᾶσι τούτοις ἡ Α.Θ. Παναγιότης καὶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, «ἡ Ἐκκλησία τῶν τοῦ Χριστοῦ πενήτων», τὴν ὅποιαν ἐπλούτισες διὰ τῆς πνευματικῆς Σου προσφορᾶς, τιμᾶται σήμερον ἐν τῷ προσώπῳ Σου καὶ ἐνισχύεται ἠθικῶς εἰς τὴν ἀνηφορικὴν, ἀλλὰ καὶ πάντοτε ἀνοδικὴν, πορείαν Του.

Συγχαίρω διὰ τὴν τιμὴν καὶ χαιρετίζων τὴν ἐκλογὴν Σου ὡς ἀντεπιστέλλοντος μέλους τοῦ ἀνωτάτου αὐτοῦ Πνευματικοῦ Ἰδρύματος, εὐχομαι Κύριος ὁ Θεὸς νὰ μηκύνει τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Σου, διὰ νὰ συνεχίσῃς τὴν πλουσίαν προσφορὰν Σου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τὸ Γένος, καὶ τὴν Θεολογίαν ἐπ' ἀγαθῶ ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ἔναντι τῶν ὁποίων τὸ χρέος τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας εἶναι πάντοτε, μάλιστα δὲ στίς ἡμέρες μας, μεγάλο καὶ ἐπιτακτικόν.